

Recenzja rozprawy doktorskiej

Pani mgr Igi Leszczyńskiej

Koncepcja Systemu Bezpieczeństwa Socjalnego Polski Z Uwzględnieniem Zjawiska Prekariatu, Wojskowa Akademia Techniczna, Warszawa 2020, ss. 251.

Promotor rozprawy doktorskiej

Prof. dr hab. Bogusław Jagusiak

Autor recenzji dr hab. prof. PWSZ Robert Kłaczyński

Rozprawa doktorska autorstwa Pani mgr Igi Leszczyńskiej składa się ze wstępu, pięciu rozdziałów, zakończenia, bibliografii oraz załączników w postaci wykazu rysunków, tabel, kwestionariusza wywiadu oraz wywiadów eksperckich. Całość pracy doktorskiej została zawarta na 251 stronach wliczając w to załączniki (s. 183 – 251).

Przyjęty przez Panią magister Igę Leszczyńską układ pracy należy uznać za prawidłowy sprzyjający prowadzonym przez doktorantkę badaniom naukowym jak również pozytywnie wpływający na wiarygodności oceny ze strony analizującego treść, formę oraz szczególności wnioski i celowość powstania rozprawy jej recenzenta. Pierwsze dwa rozdziały *Założenia Metodologiczne* oraz *Istota zjawiska prekariatu* mają charakter teoretyczny z tym, że rozdział pierwszy w całości poświęcony jest zagadnieniom teoretycznym zaś rozdział drugi w części dotyczącej definiowania pojęć (s. 23 – 32). Rozdział trzeci oraz czwarty *Deskrypcja Prekariatu* oraz *Zjawisko Prekariatu a Bezpieczeństwo Socjalne w Polsce* odnoszą się do meritum problemów w pracy zawartych i są solidną analizą przedmiotu badań naukowych. W rozdziałach tych autorka w sposób syntetyczny, zgodny z zasadami obowiązującymi w nauce przedstawiła kluczowe problemy odnoszące się do szeroko rozumianego prekariatu. Jej poglądy należy uznać za wyważone, racjonalne wynikające z solidnej podbudowy merytorycznej oraz skutecznego zastosowania narzędzi warsztatowych. Recenzent nie wnosi więc zastrzeżeń ani do treści ani również do sformułowanych w tej części pracy wniosków. Pewne zastrzeżenia choć co należy podkreślić sformułowane nie do treści pracy ale przyjętych założeń jej struktury wzbudza podrozdział piąty rozdziału piątego (s. 161 – 168)

zatytułowany *Wnioski końcowe*, który poprzedza zakończenie pracy. Zdaniem recenzenta korzystniej byłoby streścić meritum „wniosków końcowych” w zakończeniu a podrozdział piąty rozdział piątego po prostu pominąć. Można też było przyjąć inną formę mniej korespondującą pomiędzy *Wnioskami końcowymi* a *Zakończeniem* rozprawy doktorskiej. Autorkę broni jednak fakt zaprezentowania szeregu rozbudowanych koncepcji z wykorzystaniem elementów metody scenariuszowej, których wielość za pewne nie mogłaby być przedstawiona i omówiona w zakończeniu. Ciekawe i trafne jest również ujęcie części wniosków, prognoz w formie tabeli (s. 163 – 168). Choć co należy podkreślić takie rozwiązanie problemu układu pracy zdaniem recenzenta wzbudza pewne kontrowersję choć nie wpływa co należy podkreślić na ostateczną, sumaryczną ocenę wartości pracy doktorskiej autorstwa Pani Igi Leszczyńskiej. Stanowi jedynie asumpt do dyskusji akademickiej o formie, układzie pracy w zasygnalizowanym przez recenzenta obszarze. W przyszłości jednak wraz z dalszym rozwojem naukowym Pani mgr Igi Leszczyńskiej powinna ona w sposób bardziej syntetyczny, uporządkowany prezentować wyniki badań końcowych (nie cząstkowych) ujmując to w jednej formule w postaci rozdziału, podrozdziału a najlepiej zakończenia nie rozpraszając wniosków końcowych pomiędzy poddane de fragmentaryzacji części pracy.

Co do innych aspektów rozprawy doktorskiej Pani mgr Igi Leszczyńskiej autorka dokonała prawidłowego wyboru ram czasowych oraz ograniczeń obszaru badawczego co przemawia za sformułowaniem opinii o bardzo dobrze wykonanej pracy poprzedzającej ostateczne określenie obszaru badawczego zarówno przez Panią Igę Leszczyńską jak również jej promotora. Właśnie odpowiednie przyjęcie ram czasowych oraz ograniczeń obszaru badań naukowych leży w dużym stopniu u podstaw sukcesu rozprawy doktorskiej. Bez wątplenia tak właśnie jest w przypadku pracy Pani mgr Igi Leszczyńskiej.

Rolą recenzenta jest wskazywanie na dobre jak również kontrowersyjne elementy rozprawy doktorskiej tak również jest w przypadku rozprawy doktorskiej autorstwa Pani mgr Igi Leszczyńskiej. Zdaniem recenzenta autorka w znacznie większym stopniu powinna poddać analizie krytycznej metody badawcze, które posłużyły jej w przygotowaniu pracy, wyciągnięciu odpowiednich wniosków, zasygnalizowaniu problemów w końcu dokonania wyboru niezbędnej literatury przedmiotu badań. Dla recenzenta doktoratu autorstwa Pani mgr Igi Leszczyńskiej kwestia zastosowanych metod badawczych ma jednak znaczenie wtórne, w związku z czym istotna postawionego zarzutu nie ma takiej wagi jak miałyby miejsce w przypadku rozprawy doktorskiej o typowej na przykład dla politologii rozbudowanej podbudowie teoretycznej. Znacznie większe znaczenie ma sens przeprowadzonych badań

oraz płynące z tej treści wnioski. W tym przypadku autorka w pełni wywiązała się z postawionych przed nią jak również do pewnego stopnia przez nią samą zadań wykazując dojrzałość naukową co przełożyło się na dobrą jakość pracy. Recenzent nie ukrywa, iż jest podbudowany dokonaną przez autorkę analizie. Według recenzenta świadczy to o możliwościach, które autorka rozprawy doktorskiej posiada w obszarze szeroko definiowanych badań naukowych. Dobrze rokuje to dla jej przyszłej ścieżki rozwoju naukowego chyba, iż co niestety coraz częstsze wiedzę i doświadczenie nabyte w czasie pisania rozprawy doktorskiej przełoży na inne pozanaukowe dziedziny, obszary życia społecznego. Słowo „niestety” zostało wyartykułowane przez recenzenta nie przypadkowo bowiem widoczny jest od co najmniej dekady wyraźny brak nowych, przebojowych a przede wszystkim operujących w sposób odpowiedni do stojących przed nimi wymagań warsztatem badawczym młodych pracowników naukowych. Recenzent podpisuje się pod wyartykułowaną w zakończeniu (choć nie wprost) przez Panią mgr Ięgę Leszczyńską opinią, iż osiągnięty został cel pracy, o którym autorka pisała zresztą już we wstępie rozprawy doktorskiej „Celem pracy było opracowanie koncepcji usprawnienia systemu bezpieczeństwa socjalnego Polski z uwzględnieniem prekariatu. Głównym problemem, nad którym autor pracy podjął rozważania, było odpowiedzenie na pytanie w jakim stopniu prekariat wpływa na bezpieczeństwo socjalne Polski.”

Reasumując powyższe rozważania należy zauważyć, iż najbardziej wartościowymi częściami pracy są rozdział czwarty a zwłaszcza piąty. Ten ostatni wnosi wiele istotnych uwag, opinii wynikających z praktycznych podstaw, które legły u zarania powstania tego rozdziału. Nie budzi zastrzeżeń dobór ekspertów dokonany przez Panią mgr Ięgę Leszczyńską. Bardzo dobry jest również dobór instytucji, które zostały poddane badaniom przy pomocy techniki „wywiadu” (Zakład Ubezpieczeń Społecznych, Urzędy pracy, Narodowy Fundusz Zdrowia, Kasa Rolniczego Ubezpieczenia Społecznego, Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych, instytucji pomocy społecznej, organizacji pozarządowych zrzeszających przedsiębiorców w tym największej z nich Konfederacji Lewiatan jak również agencji prasowych oraz związków zawodowych).

Tak więc dokonana przez autorkę rozprawy doktorskiej analiza przedmiotu badań naukowych nie budzi zastrzeżeń. Wnioski przyjęte przez autorkę rozprawy doktorskiej są sensowne, miarodajne dla rzeczywistości oraz co równie ważne wynikają z pogłębionych solidnych w swojej wymowie i treści badań naukowych. Dobrze dobrane narzędzia badawcze pozytywnie wpłynęły na jakość i przejrzystość pracy autorstwa

Pani mgr Igi Leszczyńskiej. Zdaniem recenzenta należy dopuścić rozprawę doktorską
Pani mgr Igi Leszczyńskiej do dalszej części procedowania.

A handwritten signature in black ink, consisting of a large, stylized initial 'P' followed by a smaller, cursive name.